

Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050 med sentrumsstrategi

Miljø- og næringskomiteen
Avdelingsleder og prosjektleder Grete Hennissen
22. januar 2020

TRONDHEIM KOMMUNE

Miljømessig god og økonomisk vital Midtby

TRONDHEIM

Heidi Kultorp
Reportasjefører myhet
trondheim@adressavisen.no

» Kommunen og næringslivet sammen om fakta for sentrum

Enige om tallgrunnlaget: Einar Aassvold Hansen, Knut Johan Vik tung, midtbyekoordinator, næringsforeningsleder Bert Rian, Rigmor Bråthen, Børge Bråvåg, midtbyekoordinator Grete Hønsen. Foto: LENNY KRISTINE HANVIG/SLAUBERTH

De mener de er først ute i Norge med å registrere hvordan bysentrumet brukes. Nå skal harde fakta legges til grunn i byutviklingen.

Har kartlagt liv og røre i Midtbyen

» Midtbyen Midtbyeregnskap

– Endelig har vi felles faktagrunnlag vi er enige om, sier Bert Rian, leder i Næringsforeningen i Trondheimsregionen. Det felles faktagrunnlaget er samlet i Trondheims første Midtbyeregnskap. Og de som er enige er Næringsforeningen, Midtbyen Management, Miljøpakken og Trondheim kommune.

Sammen har de samlet inn, foretatt undersøkelser og tellinger og hatt folk ute i gater og byrom for å finne ut hva trondhjemmerne og besøkende i byen bruker Trondheims sentrum til (se tallene i sak til høyre).

Felles vedtak
De har skikket høstens debatt om bilfri midtby, der til dels ulike kart for biltrafikk i sentrum verserte. I Midtbyeregnskapet 2015 står tallene de fire partene nå er enige om å forholde seg til.

– Vi har felles mål om å gjøre Midtbyen mer attraktiv. En miljøsammensatt og økonomisk vital midtby, for å få til det trenger vi å vite hvordan byen brukes, hvem som bruker Midtbyen og hva de setter pris på med Trondheim sentrum, sier Einar

Aassvold Hansen, kommunaldirektor for byutvikling og leder av strategisk samarbeidsforum for Midtbyen.

I et vedtak fra 2012 har partene satt et mål som blant annet sier at Midtbyen skal ha en omsetningsøkning på 25 prosent på fem år frem til 2017. Fire år inn i det vedtaket, er målet fortsatt milevis unna. Omsetningsøkningen i 2015 var blant de beste på mange år, men fortsatt bare halvparten av den årlige økningen som må til for å nå målet.

Et måleinstrument
– Vi ser at 19 prosent av de spurte i handlevansundersøkelsen sier de foretrekker å handle i Midtbyen. Men det er ikke en så stor andel som faktisk handler her, sier Bert Rian.

Med fakta i hånden mener samarbeidspartnerne det blir lettere å vite hvilke tiltak som skal til. Planen er å utarbeide Midtbyeregnskap ved inngangen av de neste fem årne.

Midtbyeregnskapet betyr at vi både at kan se om tiltak vi har satt inn har fungert og på hvilke områder vi må jobbe for å oppnå målet om et levende og attraktivt bysentrum. Dette vil vi legge frem for formannskapet. Tallene vi her kan vite til, er viktig grunnlag for å si noe om hva vi bør prioritere, sier Hansen.

Bedre luft i Midtbyen
I tillegg til økonomisk velst, er altså en miljøsammensatt god by et sentralt mål. Det er partene enige om at de har lykkes ganske så godt med allerede.

– I så måte er Midtbyen en seierstilling som handbelatnertiv med kollektivtilbud og tilgjengelighet for gløende og sykkelende. Vi ser at den bilbaserte handelen likevel er viktig i Midtbyen og det er viktig å finne riktig balanse her, sier Børge Bråvåg, næringspolitisk leder i Næringsforeningen.

Selv om luften målt i Elgeseter gate og på Tillermyra ikke har vært like god, kan maleren nær Torvet avsløre bedre luft i Midtbyen. Ifølge kommunens måling har det ikke vært for nye vevestov i Midtbyen siden 2011, målt opp mot nasjonale grenser. Sjuvenden for øyeblikket i denne bydelen var i 2015 det laveste som er målt i Midtbyen og la 20 prosent av maksvervet i forskriften.

Det også gledelig å se så høy score på hva folk syns om renhold og vedlikehold i sentrum. Vi har målt dette siden 1994, og vi har aldri hatt høyere tilfredshet enn nå, sier Hansen.

– Endelig har vi et felles faktagrunnlag vi er enige om.

Bert Rian, Næringsforeningen

Bytrafikk: Hvordan folk kommer seg til byen og bruker den har vært sentralt i Midtbyeregnskapet. Foto: RICHARD SAGEN

Bysitting: Den mest populære aktiviteten i Midtbyen, er å sitte på kafé. Foto: MARIUS SUNDE VINNERERIM

Bakklandet: Også aktivitet på Bakklandet er registrert. Foto: TØRJE SVAN

Fakta

Midtbyeregnskap 2015

Utarbeidet i et samarbeid mellom Trondheim kommune, Næringsforeningen i Trondheimsregionen, Midtbyen Management og Miljø-pakken.

Beskriver generelle tendenser for hvordan folk bruker Trondheims sentrum.

Bakgrunn i vedtak fra 2012 om «miljøsammensatt god og økonomisk vital Midtby».

Utarbeidet for første gang i 2015 og skal utarbeides ved inngangen til de neste fem årne.

Les hele rapporten på www.midtbyen.no eller adressa.no

Tips oss om det du er opptatt av i byen vår!
Telefon 07200 – sms/mms med kodeord TIPS
tpps@adressavisen.no

Faksliste: MIDTBYEREGNSKAPET

Midtbyen i tall

Her er de beste registreringene i Midtbyeregnskapet for 2015.

Folk i byen
Bosatte per januar 2016 (2015): 4451 (4368)
Ansatte i Midtbyen 2014 (2013): 18 425 (7 886)
Kilde: Folkeeregistrering/Bedrifts- og næringsregisteret

Reiser til byen
Andel av spurte som foretrekker kombinasjon Midtbyen/andre handelsområder: 45 prosent
Totalomsetning handel Midtbyen og Brattøra juli 2014-juni 2015: 3,28 mrd. kr.
Handel i Midtbyens andel av omsetning i Trondheim juli 2014-juni 2015: 13,8 prosent
Servering i Midtbyen andel av omsetning i Trondheim juli 2014-juni 2015: 33 prosent
Kilde: Handelsskattundersøkelsen 2015 Trondheimsregionen/Trondheim kommune

Handelsser
Miljøvennlig (kollektivt/sykkel-gang): 73 prosent
Står for 62 prosent av handelsser
Med bil: 27 prosent
Står for 38 prosent av handelsser
Kilde: Handelsskattundersøkelsen 2015 Trondheimsregionen/Trondheim kommune

Renhold og vedlikehold
Tilfredshet med:
– renhold i gater i Midtbyen: 66 prosent
– tømming av søppelbatter og rydding i Midtbyen: 66 prosent
– renhold i gater, tog og plasser i Midtbyen: 71 prosent
– vedlikehold i gater, tog og plasser i Midtbyen: 72 prosent
Kilde: Bybrukundersøkelsen våren 2015/Trondheim kommune

Luftkvalitet i Midtbyen
Antall dager med høy svevestoff i 2015
Kilde: Miljøetaten nær Torvet/Trondheim kommune

fortgjengere per time: 659
Best besøkte byrom av 13 sentrale torg, plasser og parker: Torvet, Bakklandet, Cigognen plass (i lilletorget).
Desiderert største aktivitet (alle byrom): Sitte på kafé og restaurant (33 prosent)
Kilde: Bybrukundersøkelsen våren 2015/Trondheim kommune

Handelsser
Miljøvennlig (kollektivt/sykkel-gang): 73 prosent
Står for 62 prosent av handelsser
Med bil: 27 prosent
Står for 38 prosent av handelsser
Kilde: Handelsskattundersøkelsen 2015 Trondheimsregionen/Trondheim kommune

Renhold og vedlikehold
Tilfredshet med:
– renhold i gater i Midtbyen: 66 prosent
– tømming av søppelbatter og rydding i Midtbyen: 66 prosent
– renhold i gater, tog og plasser i Midtbyen: 71 prosent
– vedlikehold i gater, tog og plasser i Midtbyen: 72 prosent
Kilde: Bybrukundersøkelsen våren 2015/Trondheim kommune

Luftkvalitet i Midtbyen
Antall dager med høy svevestoff i 2015
Kilde: Miljøetaten nær Torvet/Trondheim kommune

Luftkvalitet i Midtbyen
Antall dager med høy svevestoff i 2015
Kilde: Miljøetaten nær Torvet/Trondheim kommune

7 av 10 reiser miljøvennlig i sentrum

2020

Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050 med sentrumsstrategi

Strategi

2020

Gatebruksplan for Midtbyen

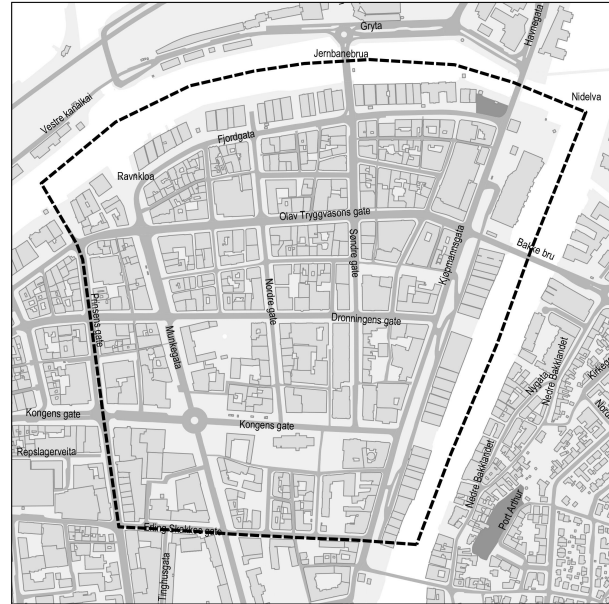
Prinsipplan

2021

Områdeplan for nordøstre kvadrant i Midtbyen

Juridisk reguleringsplan

Hva er Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050?

Et virkemiddel for å skape et diskusjonsgrunnlag og for å kunne enes om et veivalg for Trondheim sentrum. Målet med dette illustrerte visjonsarbeidet er å gi et overordnet grep for byutvikling i sentrumsområdene, med forslag til strategiske valg for å oppnå et attraktivt og levende bysentrum.

Flere folk i sentrum! Flere skal bo og jobbe i sentrum, og flere skal besøke og oppholde seg lengre i sentrum. Flere skal gå, sykle og ta kollektivtransport, og færre skal kjøre personbil i sentrum.

Sentrumsstrategien skal bidra til å nå eksisterende mål

- Å styrke Midtbyen som identitetsbærer for hele byens befolkning
- En mer klimavennlig og bærekraftig by der det er lett å leve miljøvennlig
- Å nå nullvekstmålet for personbiltrafikken
- En by der befolkningen får bedre folkehelse
- En internasjonalt anerkjent teknologi- og kunnskapsby
- Et attraktivt og levende sentrum
- Langt flere boliger og mer stabile bomiljø i sentrum
- Et attraktivt jobbmarked i sentrum
- Å styrke Midtbyen som regionens viktigste handels- og kultursentrum
- Økt byliv i Midtbyen.

MIDTBYREGNSKAP 2018

Måleindikatorer

- Antall bosatte i folkeregisteret, antall barn, barnehager og skoler, og ferdigattester for boliger
- Antall ansatte i bedrifts-/foretaksregisteret
- Antall igangsatte og vedtatte reguleringsplaner i boligfeltbasen
- Endringer i handel i Midtbyen og målt markedsandel mot bydeler sør og nord, i henhold til bydelsavgrensning i Trondheimsindeksen.
- Undersøkelser som viser endring i reise- og handelsvaner, og handels-/transportanalyser
- Endringer i automatiske og manuelle gå-, sykkel- og biltellinger, og antall registrerte busspassasjerer
- Endringer i byromsundersøkelser og antall registrerte uteserveringer, idrett-/kulturarrangement, besøkende og standplasser
- Endringer i luftkvalitet i ulike deler av sentrum.

Resultatmålene er at vi:

- Utdyper målene, strategiene og føringene for Trondheim sentrum i kommuneplanens samfunnsdel og beskriver dagens situasjon, og tiltak for å nå eksisterende og eventuelt nye mål for Trondheim sentrum.
- Har et strategikart som viser et overordnet grep for arealutviklingen i Trondheim sentrum, og et mer detaljert kunnskapsgrunnlag for hvordan vi skal fortette med kvalitet i sentrum enn kommuneplanens arealdel, byutredningen og byutviklingsstrategien som er under arbeid.
- Har et illustrert visjonsarbeid med tredimensjonale modeller, framtidsbilder og konseptskisser for ulike delområder i Trondheim sentrum fram mot 2050 for å visualisere handlingsrommet strategien gir.

PROSESSPLAN TRONDHEIM SENTRUM

APRIL 2018

Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050 med sentrumsstrategi

2017/
2018

Fase 1

Planlegging og programfase
(Vedtatt prosessplan april 2018)

Byplankontoret

Stedsanalyse Trondheim sentrum (2018)

2018

Fase 2

Utredning og medvirkning
(Stedsanalyse og kartlegging)

Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050

Program for parallelløppdrag

August 2018

2018/
2019

Fase 3

Idéfase med parallelløppdrag

TRONDHEIM KOMMUNE

Byplankontoret

2020

TRONDHEIM SENTRUM

Strategier og framtidsbilder mot 2050

2019/
2020

Fase 4

Utarbeide Framtidsbilder
Trondheim sentrum 2050 med
sentrumsstrategi

Midtbyen + fire tildelte geografiske områder i sentrum

Midtbyen og sentrum nord (Brattøra):

Team Pir II AS

Midtbyen og sentrum vest
(Ila/Marienborg):

Lala Tøyen AS

Midtbyen og sentrum øst
(Nyhavna/Møllenberg/Bakklandet):

Rodeo arkitekter AS

Midtbyen og sentrum sør
(Øya/Elgeseter/Lerkendal):

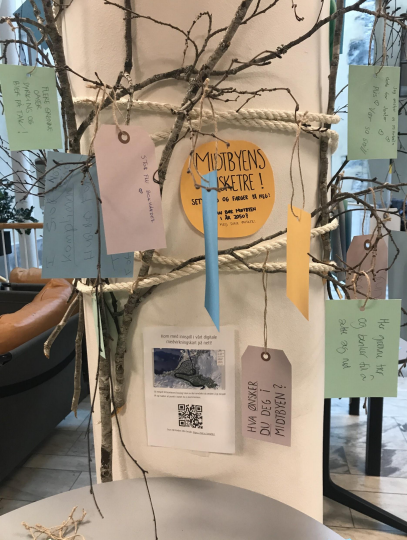
Asplan Viak AS

Midtbyen
Forskningsprosjektet 3c

Samskaping av fremtidens byer

Forskningsprosjektet Samskaping av fremtidens byer

An aerial photograph of a city block featuring several modern, multi-story buildings with flat roofs and large windows. The buildings are arranged in a grid-like pattern, with some having unique architectural details like cantilevered sections. The surrounding area includes streets, smaller structures, and patches of greenery. The lighting suggests a bright, sunny day.

Team Asplan Viak sit forslag for
Elgeseter

NORSKE ARKITEKTKONKURRANSER

Utgitt av Norske arkitekters landsforbund på oppdrag av Trondheim kommune

NR.
513
2019

Nytt byrom foran Samfundet. Illustrasjon: Asplan Viak

Parallelloppdrag
«FRAMTIDSBILDER TRONDHEIM
SENTRUM 2050»

Norske arkitekters
landsforbund

Rådene fra ekspertene –
parallelloppdragets
evalueringskomité - utgjorde
høringsutkastet til sentrumsstrategi

1: Ta vare på Midtbyens skala og historiske kvaliteter

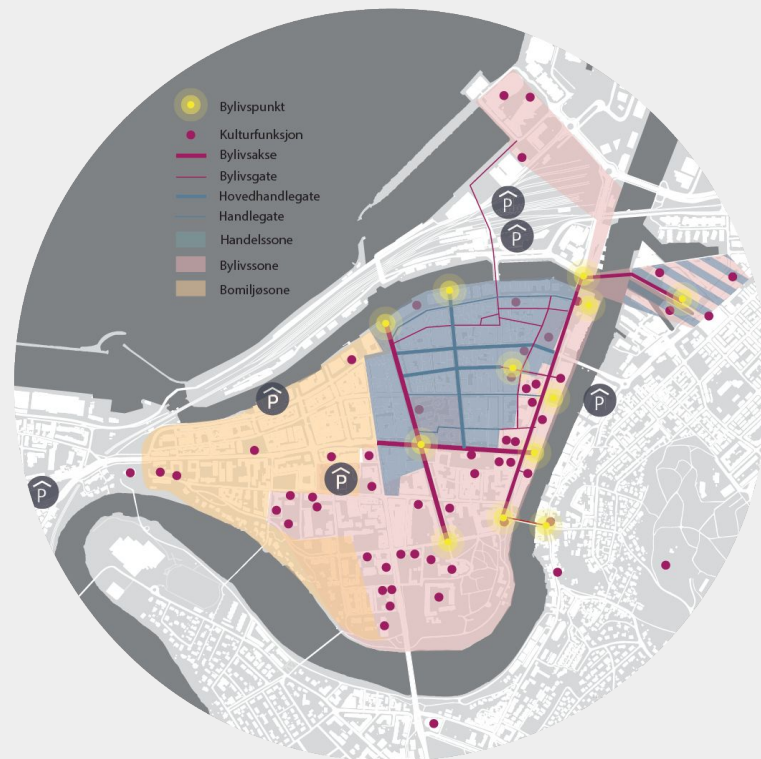
Ekspertkomiteen anbefaler å prioritere tett utbygging av boliger og arbeidsplasser i sentrumsområdene rundt Midtbyen.

Foto: Carl-Erik Eriksson/Trondheim kommune

2: Legg aktivt til rette for og invester i nyetablering og utvikling av eksisterende kultur-, handels- og opplevelsestilbud i Midtbyen

Ekspertkomiteen anbefaler å begrense handel som konkurrerer med Midtbyen. Team Asplan Viak viser forslag til plangrep for å skape et levende og attraktivt bysentrum.

Illustrasjon: Team Asplan Viak

3: Prioriter å opprettholde og bygge ut nye barnehager og skoler i sentrum for å skape grunnlag for gode og stabile nabolag, og for å sikre aktivitet og eierskap til sentrum

Team Asplan Viak viser et godt forslag til en ny barneskole på Elgeseter ved Finalebanen.

FUGLEPERSPEKTIV FINALEBANEN OG ELGESETER BARNESKOLE

Illustrasjon: Team Asplan Viak

4: Sats på etablering og opprusting av parker, byrom, veiter og gater for å bringe folk sammen

Team Pir II viser forslag for Fjordgata som en del av en Parkring i Midtbyen, og Jomfrugata som en hagegate.

Illustrasjon: Team Pir II

Fjordgata som en del av Parkringen og Jomfrugata som en hagegate

5: Revider kommuneplanens støy- og uteromskrav til boliger i hele sentrumsområdet og vurder bokvalitet helhetlig

Ekspertkomiteen mener mange sektorkrav gjør det vanskelig å gjennomføre boligfortetting i sentrum. Disse må ses i sammenheng og bokvaliteten må vurderes helhetlig.

Foto: Tove Hellem/Trondheim kommune

6: Legg til rette for attraktive kontorarbeidsplasser tett på kollektivårer og -knutepunkt, og sats på aktive fasader på gateplan

Ekspertkomiteen mener det er store forventninger om å regulere sentrumsområder til bolig, og understreker at det er viktig å styrke sentrum som arbeidsplass.

Illustrasjon: Team Asplan Viak

BOLIG/KONTOR
BOLIG/KONTOR
BOLIG/KONTOR

PUBLIKUMSRETTET

7: Løft fram Nidelva som historisk havn, transportåre, rekreasjons- og naturområde

Ekspertkomiteen mener Nidelva har et stort potensial som grøntområde, aktivitetsområde og forbindelse i byen.

Illustrasjon: Mads Djurhuus/3c

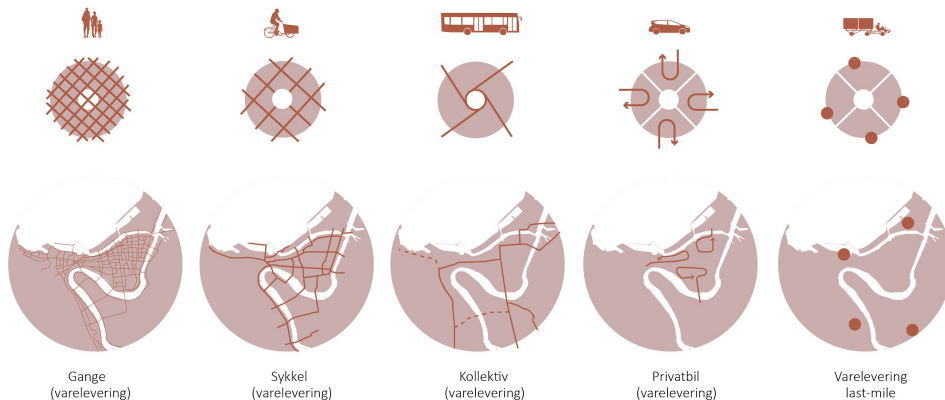

Aktivisering av Nidelva

8: Sørg for at Midtbyen er godt tilgjengelig for all persontransport, men led gjennomgangstrafikken utenom bykjernen.

Ekspertkomiteen anbefaler å bygge nye gang- og sykkelbruer som knytter Midtbyen og sentrum bedre sammen med omgivelsene. Team Lala Tøyen viser prinsipper for mobilitet og varetransport.

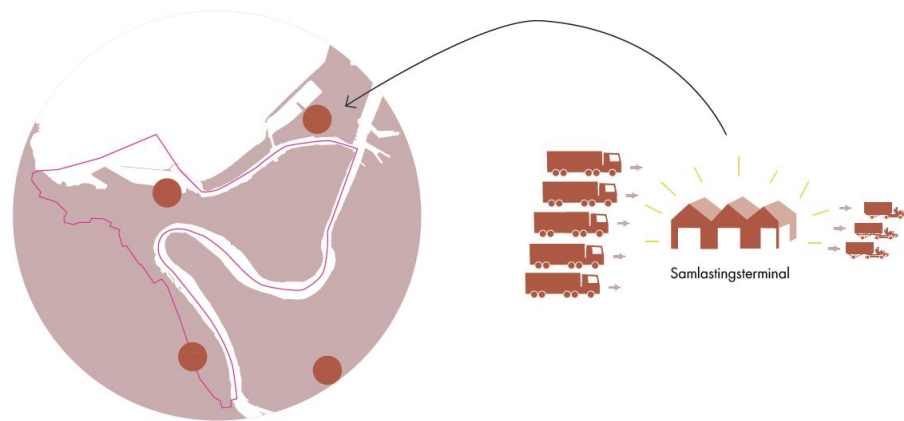
Prinsipper for mobilitet og varetransport

Illustrasjon: Team Lala Tøyen

9: Lag et system for gatedrift, vare- og tjenestetransport og avfallshenting som er tilpasset situasjonen i sentrum

Team Lala Tøyen viser prinsippet med vareleveringshuber og "last mile"-transport.

Illustrasjon: Team Lala Tøyen

10: Videreutvikle konsentrerte og arealeffektive havneområder, og etabler gode overgangssoner mellom havn og sentrumsfunksjoner

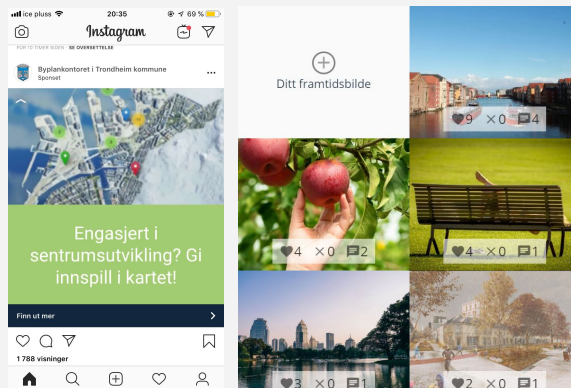
Ekspertkomiteen anbefaler å intensivere arbeidet med å få flyttet jernbanens godsterminal for å tilrettelegge for byutvikling. Team Pir II viser forslag til transformasjon av Brattøra i retning mot å bli mer arealeffektiv og bymessig, med lokk over deler av jernbanelinjene og utfylling i havnebassenget ved Brattørkaia.

Illustrasjon: Team Pir II

Råd fra innbyggere, barn og unge

“Formannskapet ber om at følgende innspill fra innbyggere, barn og unge blir implementert i den endelige versjonen av Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050 med sentrumsstrategi”.

Innbyggerråd: **Flere lekeplasser, steder å leke og aktiviteter for barn i byrom**

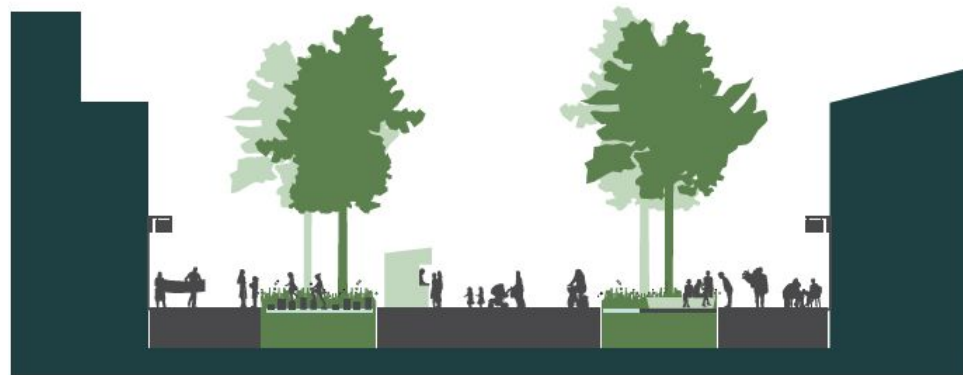
Bildet viser den populære og midlertidige sandkassen på Torvet under Martnan 2018.

Foto: Carl-Erik Eriksson/Trondheim kommune

Innbyggerråd: **Flere bilfrie områder**

Team Pir II viser parkgater som er bilfrie og utformes med attraksjoner for byen og besøkende.

Illustrasjon: Team Pir II

Innbyggerråd: **Mer grønt**

Illustrasjonen viser ny bruk av tverrgatene på Møllenberg.

Illustrasjon: Team Rodeo

Innbyggerråd: **Mer farger**

Bildet viser modellen av Kongens gate som ble brukt til å medvirke med barn under skaperfestivalen Maker Faire i august 2018.

Foto: Trondheim kommune

Innbyggerråd: **Flere badeplasser**

Illustrasjonen viser team Rodeo sitt forslag for Nyhavna.

Illustrasjon: Team Rodeo

Innbyggerråd:

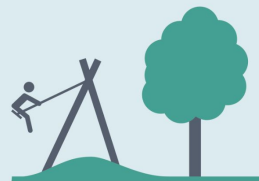
Mer vann i byrom og omgivelser

Illustrasjonen viser team Pir II sitt forslag for aktivisering og boliger i og langs kanalen.

Illustrasjon: Team Pir II

Innbyggerråd:
Flere sitteplasser og benker

Grønne byrom

Aktive og inkluderende byrom

Hyggelige og rolige byrom

Illustrasjon: Mads Djurhuus/3c

Innbyggerråd:

Bedre tilgang til og mer bruk av kanalen og Nidelva

Team Lala Tøyen viser eksempel på tilrettelegging for en offentlig elvesti som innbyr til ulike opplevelser.

Illustrasjon: Team Lala Tøyen

Strategi var på høring fra august til oktober 2019

- 26 ordinære innspill fra offentlige og private aktører
- 355 gode innbyggerinnspill på delta.framtidstrondheim.no

50 000 beboere i 2050?

Boliger i sentrum i dag: 15 700

Bosatte i sentrum i dag: 22 000 (**25 000** med studenter)

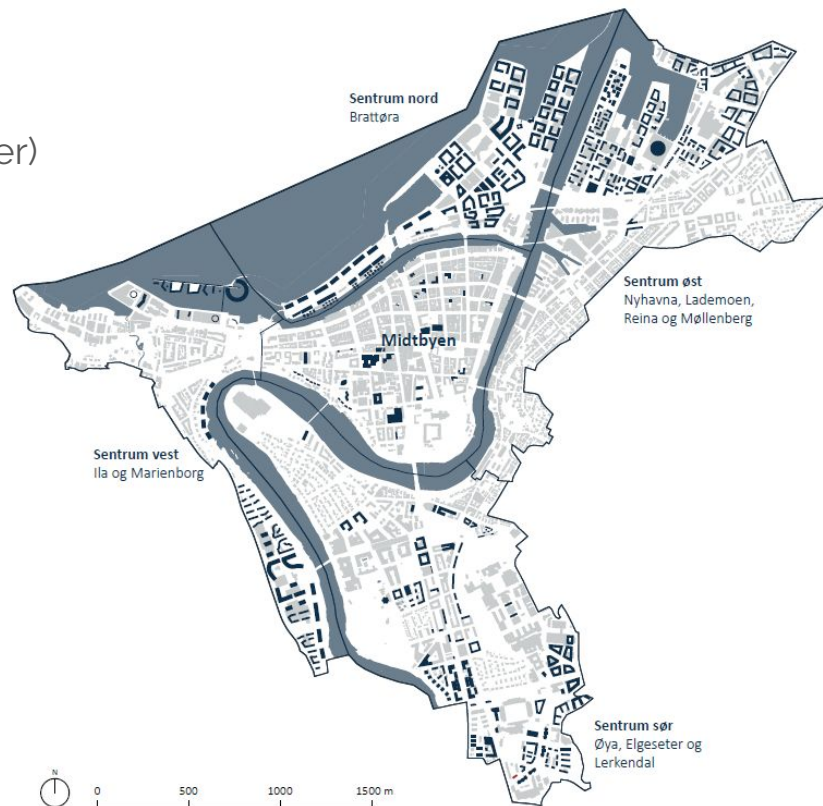
I snitt 1,4 (1,6) personer per bolig i dag

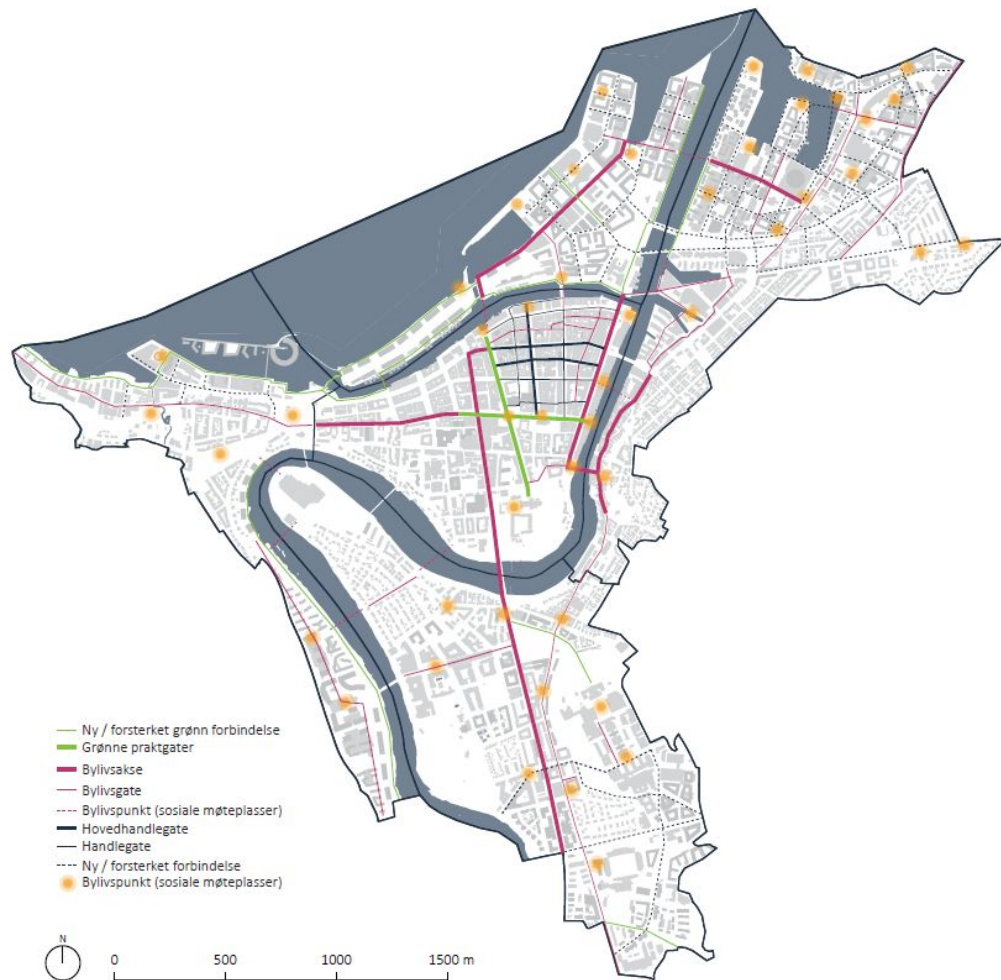
Potensial boliger (70 kvm) i 2050: 12 500

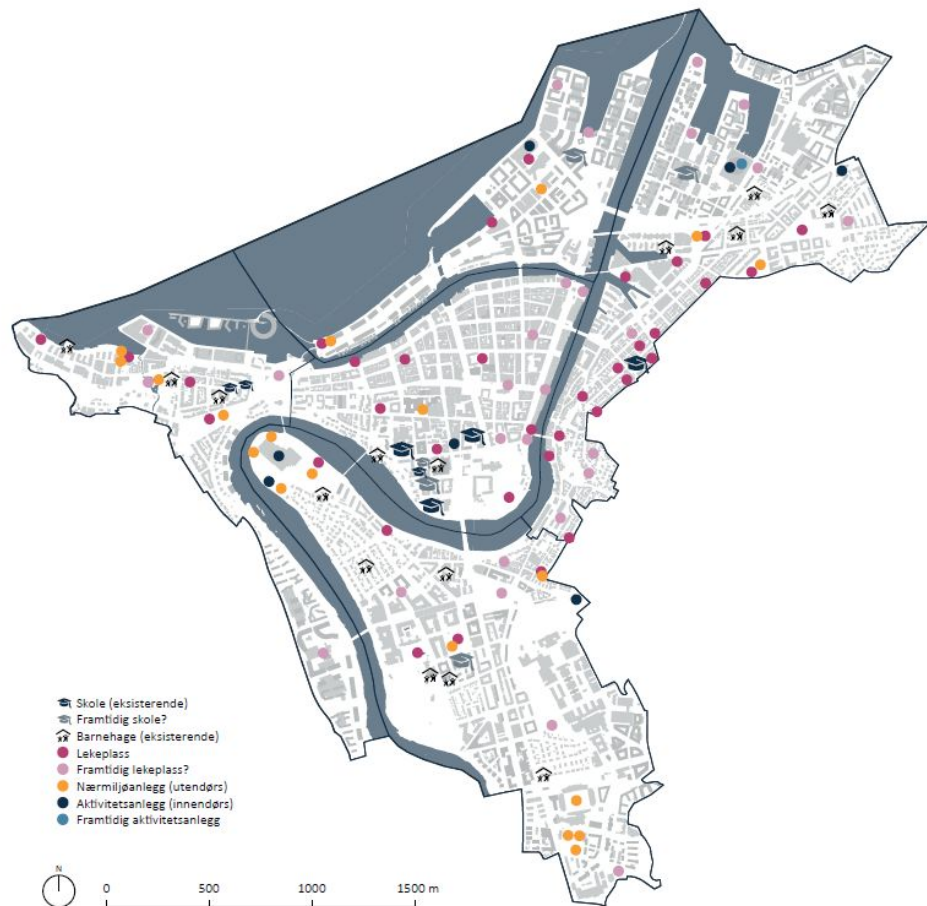
Potensial bosatte (to personer per bolig): **25 000**

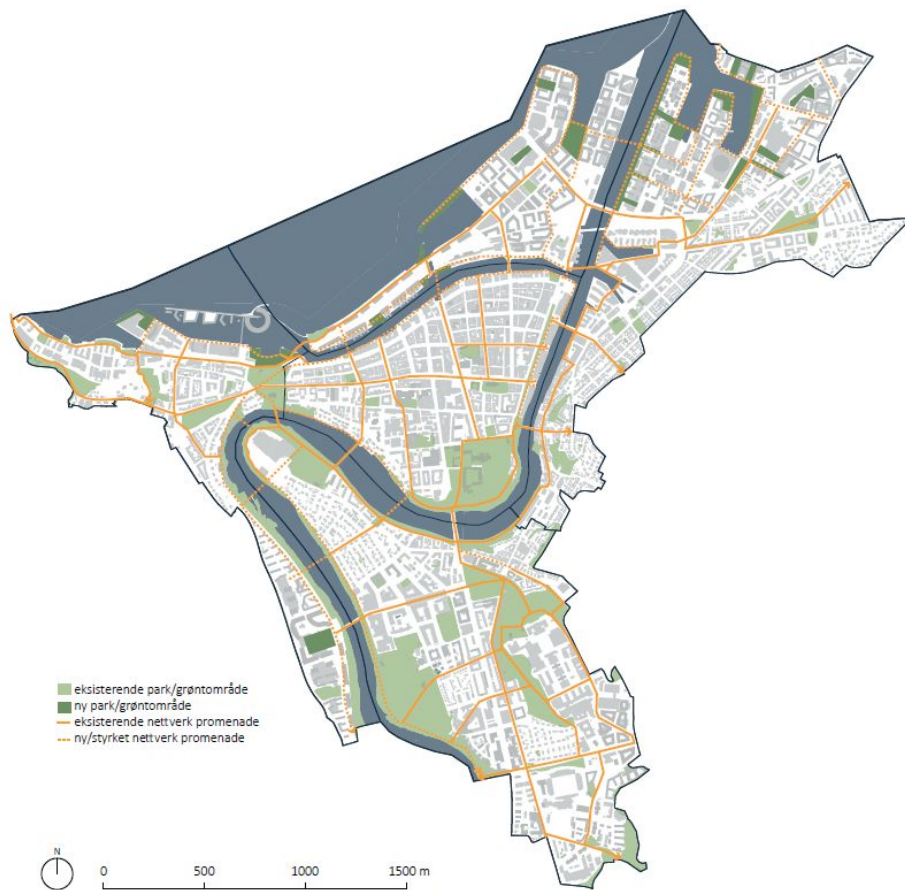
Altså har vi et potensial for totalt **50 000 bosatte** i sentrum i 2050 hvis vi skal fortette med kvalitet og få flere barnefamilier i sentrum.

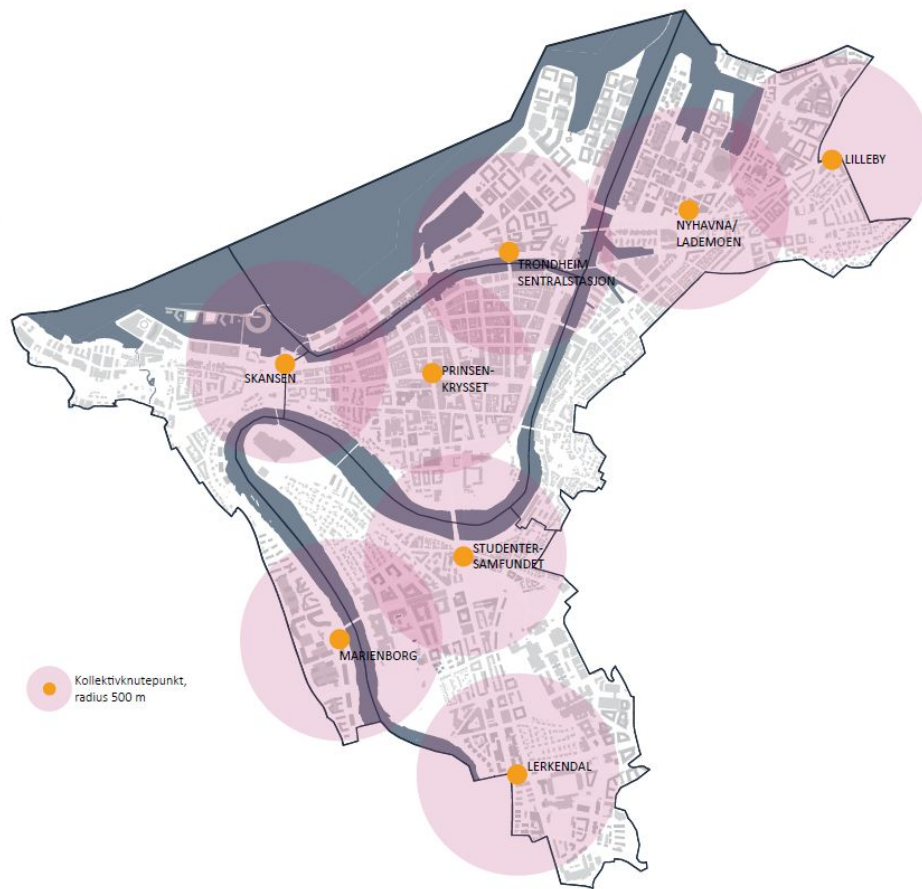
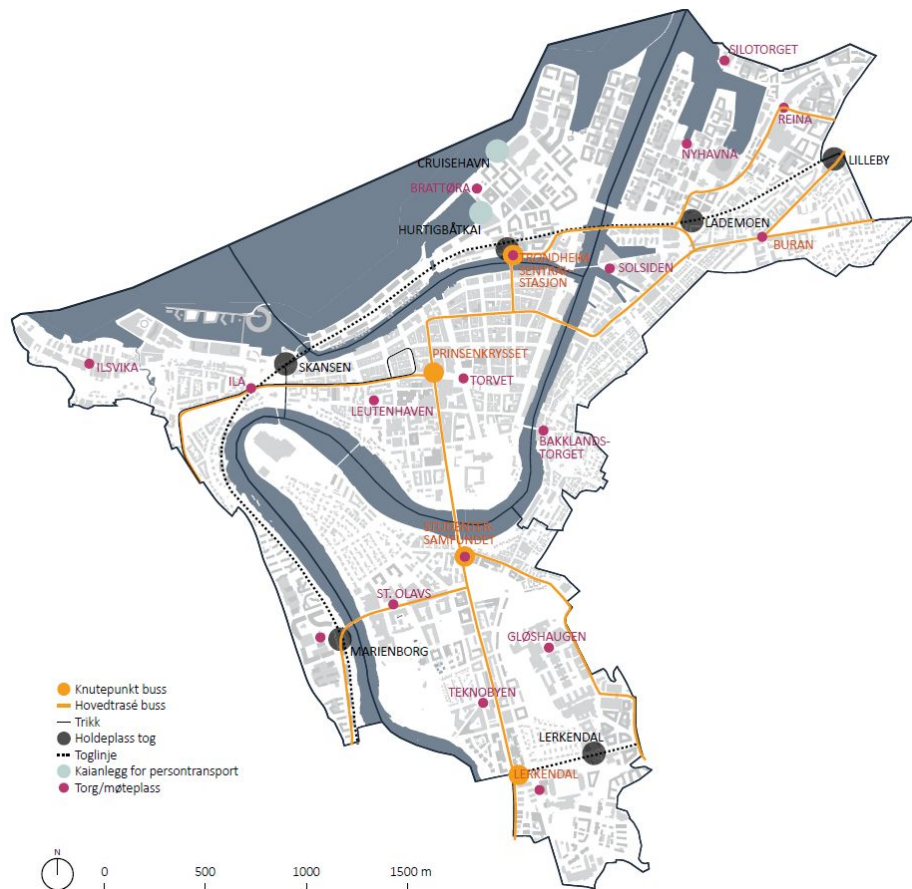
Sentrum har kapasitet til godt over **halvparten av befolkningsveksten** i Trondheim fram mot 2050!

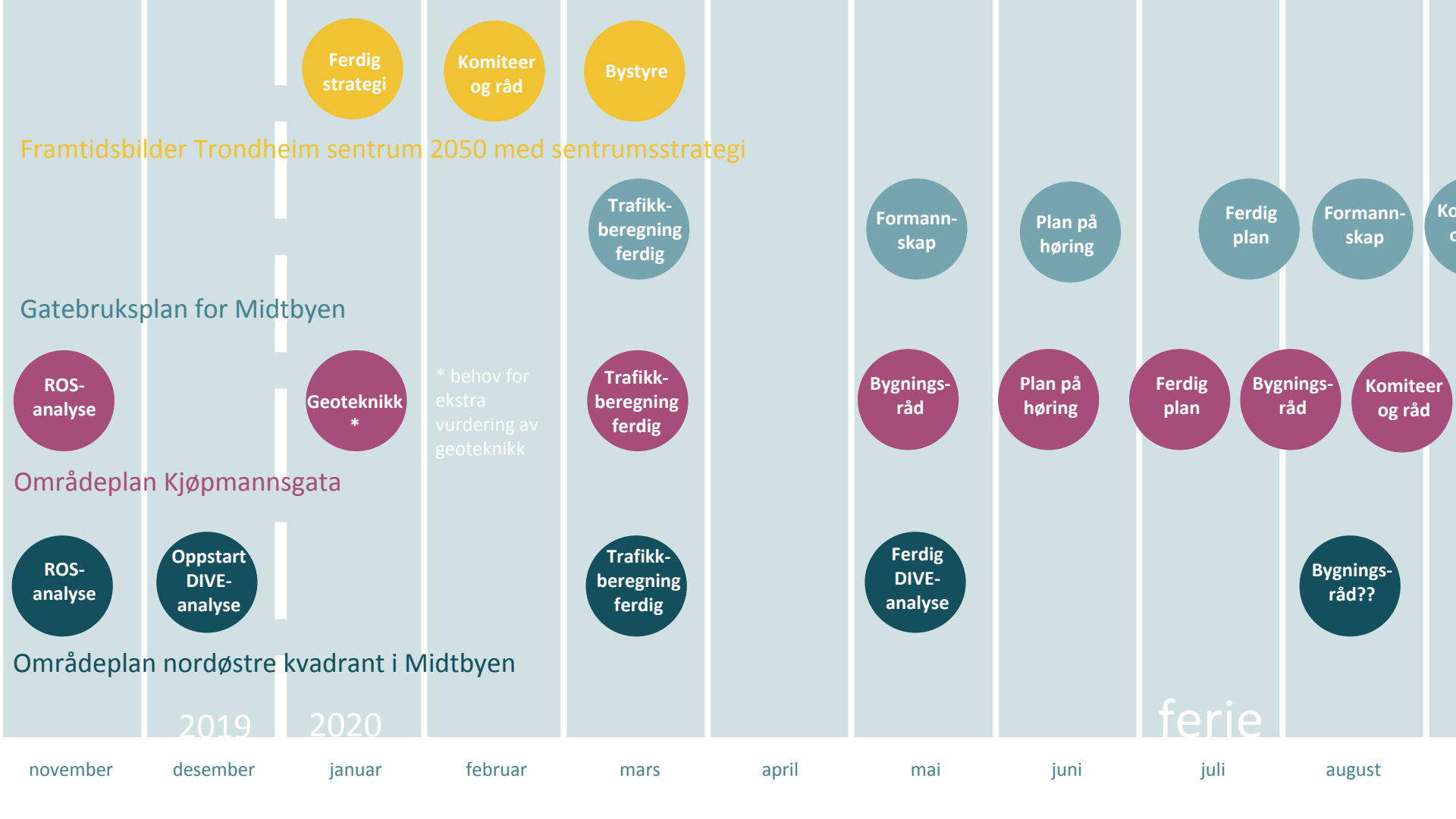

Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050 med sentrumsstrategi

Gatebruksplan for Midtbyen

Områdeplan Kjøpmannsgata

Områdeplan nordøstre kvadrant i Midtbyen

november desember januar februar mars april mai juni juli august

2019

2020

ferie

Relevante lenker

- Hele høringsforslaget på prosjektnettsiden framtidstrondheim.no
- Innspillsplattform delta.framtidstrondheim.no
- Digital utstilling av framtidsbildene i parallelloppdraget på trondheim2030.no og framtidstrondheim.no
- Virtuell tur i forslagene til framtidsbilder: http://kart.trondheim.kommune.no/3d_bymodell/framtidsbilder_vtr/tour.html
- Byplankontorets [Facebook](#)-side
- Adressa: [Artikkel](#), [kommentar](#) og [leder](#)

Takk for meg!